75 років Служби Народові

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація „Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-3740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXV. Ч. 111. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 13-го ЧЕРВНЯ 1968 ЦЕНТІВ 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, JUNE 13, 1968 No. 111. VOL. LXXV

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Середа, 12 червня 1968

В АМЕРИЦІ

ПРЕЗИДЕНТ ДЖАНСОН ОГОЛОСИВ ЦЕЙ ТИЖДЕНЬ Тижнем Державного Прапора. В цій деклярації Президент підкреслює, що „зачасто американський прапор появляється на полях боїв або його спускають вниз, щоб відзначити трагедії". Президент висловив таке побажання з приводу Тижня Прапора: „Наша ціль працювати в тому напрямку, коли можна буде піднести прапор вгору на знак миру в країні правдивої рівности й людської гідности, в країні законної справедливости, в державі, де не буде заворушень ані насилля". День Прапора є в п'ятницю 14-го червня на вшанування цієї ж дати з 1777-го року, коли Континентальний Конгрес у Філядельфії вперше вивісив свій прапор.

КАНАДІЙСЬКА ПОЛІЦІЯ ВЕДЕ СЛІДСТВО в справі вбивника о. д-ра Мартина Лютера Кінга Джеймса Ерла Рея, який в Торонті досить вчасно і легко дістав закордонний пашпорт та втік за кордон, де його недавно в Лондоні заарештовано. Поліція бачить, що Рей мусів мати людей, які йому допомогали в Торонті. Дивно поліції і те, що Рей послуговувався чужими прізвищами мешканців Торонта, які живуть близько себе в Торонті. Ці прізвища належать ревізорові Голтові, учителеві Бріджменові та поліцистові Снейдові. Ніхто не знає, яким способом Рей дістав дані про ці особи, на яких ім'я він виробив собі пашпорти. Таємницею є і те, як він винаймав кімнати в готелях.

ЗГІДНО З ТРАДИЦІЄЮ ПРЕЗИДЕТ ДЖАНСОН прийняв в Білому Домі нюйоркського губернатора Рокефеллера та наказав своїм найближчим співробітникам поінформувати його як кандидата на президента про теперішній стан закордонної політики та про війну у В'єтнамі. Державний секретар Дін Раск інформував Рокефеллера про закордонну політику, голова Об'єднаних Шефів Штабу генерал Ерл Вілер вияснив справу війни у В'єтнамі, асистент Президента в справах державної безпеки Волт В. Ростов інформував про свою ділянку. Обговорювано переговори в Парижі, справу більших податків, проблему міських нетрів та висоту бюджету на 1969-ий рік.

ГРУПА ПРОМИСЛОВЦІВ І ФІНАНСИСТІВ вислала депеші до всіх конгресменів, закликаючи їх негайно схвалити збільшення прибуткових податків, щоб врятувати цю країну та вільний світ від фінансової кризи. Промисловці і фінансисти уважають справу більших податків за дуже пильну і незмірно важливу, бо від неї залежить доля американського доляра, з яким тісно пов'язані валюти закордонних держав. Як відомо, численні закордонні валюти мають своє забезпечення в золоті та в американських долярах. В Конгресі є проєкт про збільшення податків на 10 відсотків і про зменшення бюджету на 6 більйонів дол.

ДЕПАРТАМЕНТ РІЛЬНИЦТВА ОЦІНЮЄ, що цьогорічні жнива озимої пшениці дадуть новий рекорд — 1,230,356,000 бушлів зерна. В 1967-му році збір озимої пшениці виносив 1,212,111,000 бушлів. Департамент рільництва був зменшив посівну площу під пшеницю, щоб зменшити запаси пшениці та збільшити на неї ціну. Але зменшення площі не помогло зменшити запаси, бо вищий має бути збір із одного гектара в цьому році. Оцінка майбутніх зборів пшениці була зроблена 1-го червня ц.р. Пересічний збір пшениці в роках 1962 - 1966 виносив по 967,508.000 бушлів річно.

У СВІТІ

У КАМБОДЖІ ЗВІЛЬНЕНО двох американських вояків, що їх тамошні власті притримали були 25 травня, коли філіпінський тральщик, на якиму вони знаходились, випадково заплив на води Камбоджи. Відколи на Женевській конференції у 1954 році поділено колишню французьку колонію Індокитай на чотири самостійні держави, між ними Камбоджу, не визначено докладних наземних і морських кордонів. Але власті в Камбоджі закинули тим американським воякам „шпигунство". Тепер звільнено їх нібито як жест доброї волі з уваги на трагічну смерть Роберта Кеннеді.

ДО ЗСА ПРИБУВ НА 7-ДЕННІ ВІДВІДИНИ шах Ірану Різа Палеві. Іранські студенти в Ню Йорку, здебільша „ліві", уладили перед готелем Валдорф Асторія, в якому Різа Палеві зупинився у переїзді до Вашингтону, демонстрацію. Камуністи ворожі шахові Палеві власне тому, що він своєю аграрною реформою й іншими реформами з'єднав собі нарід і має велику популярність в Ірані.

ІТАЛІЙСЬКИЙ ПРЕЗИДЕНТ ДЖУЗЕППЕ САРРАҐАТ ДОРУЧИВ генеральному секретареві Християнсько-демократичної партії Маріяно Руморові складення нового уряду. Маріяно Румор негайно розпочав переговори з лідерами інших партій. Саціялісти, які були в міжпартійному бльоку з християнськими демократами, відмовилися надалі бльокуватись, бо думають, що та їх спілка коштувала їм багато мандатів. Соціялістичний конґрес, який відбудеться в жовтні ц.р., має вирішити дальшу політику й парляментарну тактику тієї партії.

КРЕМЛІВСЬКІ ВОЛОДАРІ СКИНУЛИ 30-річного Сергея Павлова з становища голови комсомолу та призначили його на голову Спілки спортових товариств і організацій. Большевики дуже часто змінюють голів комсомолу. В останніх роках були ними Ніколай Єгоричев, Александер Шелепін та, в останньому часі, Семічастний, якого після того Москва назначила на „віце-прем'єра" УССР.

МАДЯРСЬКІ ІНТЕЛЕКТУАЛИ ПОЧАЛИ ДОМАГАТИСЯ скасування, чи бодай полегшення пресової цензури. Зокрема, в мадярській пресі появився закид проти промовчування немилих московським большевикам історичних постатей, в даному випадку — Лева Троцького. Мадярська преса не цурається признавати, що Мадярщина повинна піти слідами Чехословаччини. Кажуть, що політиці демократизації сприяє мадярський прем'єр Янош Кадар, дармащо він зрадив у 1956 р. свого партійного товариша й приятеля Імре Надя, формально викликав большевиків „на поміч" та причинився до розстрілу Надя.

У ПАРИЖІ ЗНОВУ ПРИЙШЛО вночі з минулого понеділка на вівторок до сутичок між поліцією та демонструючими студентами. Студентська демонстрація виникла спонтанно, коли до Парижу дійшла вістка, що в недалекому містечку Мелян втопився в Сені один студент, коли поліція, поборюючи тамошню студентську демонстрацію зіштовхнула частину студентів у воду.

ПРЕЗИДЕНТ ІНФОРМУЄ РОКЕФЕЛЛЕРА

Президент Джансон прийняв в Білому Домі нюйоркського губернатора Нелсона А. Рокефеллера та як кандидата на президента інформував його про закордонну політику. Рокефеллер веде інтенсивну кампанію, щоб здобути номінацію на кандидата на президента.

Рокефеллер хвалить програму Роберта Кеннеді і критикує Ніксона

Вашингтон. — Нюйоркський губернатор республіканець Нелсон А. Рокефеллер, промовляючи в Крайовім Пресовім Клюбі, хвалив покійного сенатора Ф. Кеннеді, називаючи його людиною, яка дбала про народ, і яку вбито тому, що вона „мала відвагу порушувати всякі проблеми". Рокефеллер заявив, що він почувається зобов'язаним до того, щоб здійснювати „нездійснені мрії про мир і соціяльну справедливість" покійного. Одночасно Рокефеллер виступив проти республіканського чолового кандидата колишнього віце-президента Ричарда М. Ніксона тому, що Ніксон критикував Найвищий Суд ЗСА. Рокефеллер почав вести виборчу кампанію всіми можливими засобами. Того самого дня 11-го червня він промовляв на телевізії, де порушував ці самі проблеми, про які говорив у Клюбі. Нюйоркський губернатор старається не допустити до того, щоб Ніксон здобув республіканську номінацію на кандидата на президента. Він заявив в інтерв'ю, що найближчі 10 днів будуть вирішні для того, хто буде республіканським кандидатом. Промова Рокефеллера на телевізії мала коштувати $ 75 000. Він плянує в найближчих днях дати на всіх майже телевізійних стаціях оголошення про свою кандидатуру. Н. Рокефеллер заявив, що він найменує на становище сенатора, яке залишилось після вбивства сенатора Роберта Кеннеді, таку людину, яка зможе здійснювати пляни покійного.

Гомфрі втішається більшою популярністю як Ніксон і Рокефеллер

Принстон, Н. Дж. — Агенція Публічної Опінії д-ра Джорджа Геллупа перевела опитування між майбутніми виборцями і ствердила, що віце-президент Гюберт Г. Гомфрі переміг би обидвох своїх республіканських противників — Ніксона і Рокефеллера, коли б вибори відбувалися тепер. В червні Гомфрі дістав 42 відсотки голосів опитуваних, а Ніксон — 36 відсотків. В травні Гомфрі мав 36 відсотків, а Ніксон — 39. Коли б Гомфрі кандидував проти Рокефеллера, то він в червні здобув би був 39 відсотків голосів, а Рокефеллер — 36. В травні Рокефеллер тішився більшою популярністю, бо мав тоді 40 відсотків голосів, а Гомфрі тільки — 33 відсотки. Під час опитування взяли до уваги ще й кандидата так званої незалежної партії, колишнього алабамського губернатора Джорджа Воллеса. Кандидуючи разом із Гомфрі і Ніксоном, — Воллес дістав 14 відсотків всіх відданих голосів, а в групі Гомфрі-Рокефеллер він мав би 17 відсотків голосів.

ЗСА запротестують на Паризькій конференції проти терору комуністів у Сайгоні

Париж. — З кіл, близьких до американської делеґації на Паризькій конференції з північно-в'єтнамськими комуністами повідомлено, що голова тієї делеґації Аверелл Гарриман запротестує проти обстрілювання комуністами столиці Південного В'єтнаму ракетами й міномєтами, що не має ніякого стратеґічного значення, а тільки ширить знищення між цивільним населенням. У вівторок 11 червня ц.р. впало на середмістя Сайґону знову 26 ракет, внаслідку чого згинуло 18 цивільних осіб та 116 було ранених. Це вже восьмий день з черги, як коло 6-ої години ранку, коли робітники спішать до праці, на вулиці й будинки Сайґону падають ворожі ракети. Хоча американські гелікоптери негайно вилітають над місця, звідкіля впали ракети, проте не можливо припинити цілком ту ворожу акцію, просто тому, що кожна така ракета вагою 102 фунти розкладається на три частини і дві особи можуть вигідно нести її, як клунки, переносити і монтувати в догідних місцях довкола тримільйонового міста. Голова великого американського пресового концерну Рандолф Герст прислав депешу Авереллові Гаррименові з вимогою, щоб ЗСА у відплату за той террор проти Сайґону відновили бомбардування столиці Північного В'єтнаму Ганою. Не є виключене, що Гарриман зверне увагу комуністичним делеґатам на таку можливість, дармащо рішення про це залежить від президента Джансона. Гарриман конферував з совєтофільським мільйонером Сайрусом Ітоном, який прибув до Парижу з Москви, де мав розмови з Косиґіном і Брежнєвим. Ітон мав теж розмову з ватажками Північного В'єтнаму у Парижі. Нове засідання Паризької конференції було призначене на середу 12 червня, після тижня перерви. Північно-в'єтнамські комуністи непоступливо вимагають спершу припинення Америкою бомбардування Північного В'єтнаму, після чого щойно готові переговорювати про всі інші справи. Але вони вперто відмовляються сказати, чи в заміну за припинення американських налетів також Північний В'єтнам звузить свої воєнні дії, — навпаки, вони поширили ті воєнні атаки обстрілюванням Сайґону і террором супроти тамошнього цивільного населення.

У Франції знову погіршилась ситуація

Париж. — У Франції настільки знову погіршилась внутрішня ситуація, що контрольована комуністами Генеральна Федерація Праці проголосила на четвер 13-го червня одногодинний генеральний страйк протесту, а дві інші робітничі спілки — католицька й соціялістична приєднались до того заклику. Безпосередньою причиною для проголошення того страйку було застрілення поліцією в місті Сошо одного 23-річного робітника під час сутички між поліцією і групою робітників, що окупували фабрику автомобілів Пежо. Хоча закінчився комунікаційний страйк і дійшло вже до згоди уряду із страйкуючими вчителями середніх шкіл та державними службовиками, атмосфера загострилась внаслідку дальших масових студентських авантур у самому Парижі та в інших університетських містах у Франції. За твердженням паризького „Ле Монду" Франції погрожує „конґолізація" відносин, при чому той щоденник скидає всю вину на нігілістів і анархістів, які відкидають будь-яку конструктивну розв'язку в будь-котрій ділянці державного життя. Комуністи використовують ситуацію для закидуванні урядові, що він „провокує" криваві сутички з робітниками й студентами, висилаючи проти них поліцію, яка вживає проти демострантів актів зийняткової брутальности. Деякі екстремісти, які штовхають студентів до будування барикад із перевернених автомобілів і вирваних кам'яних плит з мостової, одверто проповідують „міську партизанку". Не відомо, чи в такій атмосфері французькі виборці заявляться у парляментарних виборах 23 цього місяця масово за генералом де Голлем, який обіцяє завести порядок, чи, навпаки, голосуватимуть за зміну режиму.

Нема надії на швидке звільнення комуністами 82-ох членів залоги „Пуебла"

Сеул. — 17 „приватних" нарад представників ЗСА і Північної Кореї в Панмунджомі в справі звільнення комуністами захопленого ними в січні цього року американського розвідчого корабля „Пуебло" — зайшли в сліпу вулицю і не подають надій на швидкий позитивний вислід. Північно-корейські комуністи ставлять за вимогу, щоб американський уряд офіційно і формально визнав, що той корабель заплив на води Північної Кореї, перепросили Північну Корею та обіцяли не повторювати таких випадків. Американська сторона стоїть на становищі, що не можливо остаточно устійнити фактичний стан, як-то було з тим кораблем, поки не повернеться до Америки корабельна залога, щоб можна було переслухати її. У зв'язку з трагічною долею того американського військового розвідчого корабля, вивінованого в модерний радарний виряд, американські керівні військові кола вирішили, щоб у майбутньому такі кораблі, що виїздять з таємними місіями, негайно зголошували, як тільки ворожі літаки чи кораблі нападуть їх. „Пуебльо" зголосив напасть північних корейців щойно тоді, коли північно-корейські вояки вступили на його чердак. Зате американські військові кола звертають увагу, що справа сильної військової охорони дуже складна, бо поява нищильників недалеко чужих берегів може подобати на провокацію. Американські розвідчі кораблі діють головно біля східніх берегів Азії, у східній частині Середземного моря та на північному Атлантику.

Молода українка трагічно згинула з рук убивника

Скрентон, Па. — В понеділок, 10-го червня, тут наспіла потрясаюча вістка, що молода і надійна українська дівчина, Ірина Іжак, дочка вельмишановного і любленого місцевого українського католицького пароха о. Богдана та Марії Іжаків, трагічно згинула з руки покищо невідомого вбивника в місцевості Вотертавн в горішній частині стейту Ню Йорку, що межує з Канадою. Св. п. Ірина два тижні тому одержала маґістерський диплом з французької мови в Лявал університеті в Квебеку в Канаді та з радістю вернулася до своїх батьків у Скрентоні. Вкоротці виїхала на відвідини родини в Клівленді, звідки тепер верталася назад до Квебеку, одержавши там вакаційне затруднення. Любила їхати автом і любила їхати в ночі, бо тоді немає на шляхах більшого руху. Це можливо, й заохотило її до дещо швидшої їзди, бо — як тепер виявляється — на шляху зупинив її стейтовий полісмен та порадив, щоб їхала повільніше. Той сам полісмен, об'їхавши призначений йому відтинок шляху, вертався назад за яких 20 хв. і побачив знайомий йому автомобіль із засвіченими світлами на узбіччі шляху. Перевіряючи, що сталося, він наступив на окуляри біля авта і тоді теж біля нього побачив тіло дівчини із розбитою головою. Секція тіла виявила, що голова була розбита каменем, або іншим тягарем. Авто не було пошкоджене, як також ніякого іншого пошкодження не зазнала дівчина і нічого не бракувало, що виключає крадіжку. Власті ведуть інтесивне слідство. Покійна Ірка народилася в 1942-му році в Ботні, Перемишлянського повіту і в 1948 році, разом з батьками, приїхала до Америки. Крім батьків, осиротила братів Андрія, Зеновія та Миколу і сестер Любу та Галю з їхніми родинами. Ця страшна трагедія молодої українки викликала найбільший жаль та найглибше співчуття для її батьків і родини серед найширших кругів громадянства. Покійна Ірка була членом Українського Народного Союзу у 158-му Відділі, в якому є членами і її батьки та вся родина.

ГЕТЬМАНСЬКИЙ ДАР НА УКРАЇНСЬКІ СТУДІЇ В ГАРВАРДІ: ОЛЕКСІЙ Г. ВОСКОБІЙНИК ПОЖЕРТВУВАВ $5,000

Стейт Коледж, Па. — Понад 10 років триває збірка на Фонд Катедри Українознавства. Для голови Фонду, мґр. Степана Хемича, як і його дружини та колись десятка, а потім кількох десятків ентузіястів, це постійні мандрівки, поїздки, заклики, роз'яснювання справи... У четвер 6 червня він вибрався у п'ятигодинну мандрівку з Ню Йорку не сам, а з кореспондентом „Свободи", користуючись принагідно транспортовою послугою проф. Михайла Воскобійника. Кореспондент їхав не тільки в справі збірки на ФКУ: його цікавила людина, яка прибула 20 років тому за океан з табор'в, як і всі ми, фактично без нічого, хіба з томиком творів Тараса Шевченка, — і за цей час досягнула таких економічних успіхів, які дійсно можливі тільки в благословенній Богом Америці.

Бездоганні шляхи в напрямі на Гаррисбурґ, обрамовані буйними свіжими лісами... Мчимо гористою місцевістю, де моєти і красвиди один кращий від другого. По радіо слухаємо вістки про трагічну подію в Лос Анджелесі... Але в житті як у морі, хвилі відходять, щоб дати місце новим і новим...

Далеко праворуч височіє могутня гора з такою гордою назвою: „Гора відважного орла". На ній стрілкою — висока телевізійна антена. Завдяки тій ретрансляційній високої сили станції на надзвичайно високих хвилях, десятки міст і селищ між горами Гордого орла, Нітани і іншими мають змогу одержувати першоякісні телевізійні, в тому, й кольорові, передачі. Тут, де через каблеву мережу телевізії образ доходить туманний, а звук значно змінений — Телевізійна Корпорація Гордого Орла тільки за 1 дол. 70 ц. місячно доносить найкращої якости програми ЕйБіСі, СіБіЕс, ЕнБіСі і льокальної едукаційної програми. Тим приємніше було довідатись, що ініціятором створення і власником тієї телевізійної ретрансляційної корпорації є українська родина з нових емігрантів, п-во Воскобійники, до яких прямуємо серед красвидів, що часто нагадують карпатські.

В'їздимо в затишне гірське місто Стейт Коледж, все в забудовах і в зелені. Дивна назва для міста, але найкраща, адже саме місто виникло завдяки головному в стейті Пенсильвенії коледжу, де тепер є яких 30.000 студентів. У місті не лише цей заклад, тут є великі електронічні та ін. фірми...

(Закінчення на стор. 3-ій)

Олексій Г. Воскобійник — подарував 5.000 дол. на ФКУ

УКРАЇНЦІ У ВІЛЬНІМ СВІТІ

ВШАНУЮТЬ ГОЛ. ОТАМАНА СИМОНА ПЕТЛЮРУ

Ірвінґтон, Н. Дж. — Комітет для вшанування пам'яти Симона Петлюри, в склад якого входять Т-во Прихильників УНР, УПА, Б-тво кол. Вояків 1-ої Дивізії УНА і ОбВУА, влаштовують Академію, присвячену св.п. Симонові Петлюрі, голові Директорії і Головному Отаманові Військ УНР, в 42-гу річницю його трагічної смерти. Академія відбудеться в неділю 16-го червня, о 6-ій годині вечора в залі Українського Народного Дому, 140 Проспект Евню, Ірвінґтон, Н. Дж, і заплянована в рямцях відзначування 50-річчя відродження Української Державности.

У КЛІВЛЕНДІ УРОЧИСТО ВІДЗНАЧАТЬ 75-ЛІТТЯ „СВОБОДИ"

Клівленд. — З ініціятиви місцевого Відділу УНСоюзу, тут відбудеться дня 20 жовтня, в залі св. Йосафата, о 2 г. по полудні, урочисте відзначення 75-ліття виходу у світ найстаршого українського щоденника „Свобода". Разом з тим відбудеться вшанування союзового діяча Дмитра Шмаґали з нагоди 50-ліття його служби для УНСоюзу. Підготовний комітет для цих відзначень очолює п-і Катерина Мураль.

ПРОФ. ЯР. РУДНИЦЬКИЙ ДОПОВІДАВ НА МІЖНАРОДНОМУ КОНҐРЕСІ

Венеція. — З початком червня відбувся у приміщеннях „Фундації Чіні" на острові св. Юрія, перший Міжнародний Конґрес Культури, з участю 250 учених із різних країни (за вийнятком Української ССР). Українську науку на конґресі заступав президент УВАН проф. Яр. Рудницький із Вінніпеґу, який прочитав доповідь про „Венецців у Слові о полку Ігоревім" та був головою однієї з сесій. З нагоди конґресу вручено учасникам і місцевим бібліотекам деякі новіші видання УВАН у Канаді. (ОУПС).

15 КОНВЕНЦІЯ СУА ВІДБУДЕТЬСЯ В ШИКАҐО

Шикаґо, Ілл. — 15-та з черги Конвенція Союзу Українок Америки, як повідомив Конвенційний Комітет, відбудеться 5 - 7 липня, з головною доповіддю на тему „Наша постава до подій в Україні" — про спротив українського народу московсько-большевицькій окупації. На дискусійних обговорюваннях будуть прочитані три доповіді: „Підтримуймо боротьбу за Права Людини" англ. мовою, та українською „Молоде жіноцтво в СУА" і „Напрямні розвитку нашої організації".

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 9118.

Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Самої комісії замало

Уночі з 5 на 6 червня ц. р., коли сенатор Роберт Кеннеді знаходився ще між життям і смертю, президент Джансон у своїй радіо - телевізійній промові до народу заявив, що він покликав окрему комісію, яка має дослідити причини „безправ'я та насильства в нашій країні" і знайти способи, як їм зарадити. „Комісія розгляне причини фізичного насильства в цій країні, наявність його і контролю над ним, почавши від атентатів, спричинених пересудом або ідеологією, політичними мотивами або божевіллям, — аж до актів насильства на вулицях наших міст і навіть у наших домах. Що таке є у природі нашого народу і в характері нашого громадського життя, що уможливлює такі вбивства і такі акти насильства?" На голову тієї Комісії Джансон покликав колишнього президента Джан Гопкінс-університету, д-ра Мілтона Айзенгавера, нюйоркського архиєпископа Теренса Кука, двох сенаторів, двох конгресменів, дипломата, філософа, робітничого представника й суддю, разом 10 осіб. Видатного вашингтонського адвоката Ллойда Катлера запрошено на екзекутивного директора тієї Комісії.

У минулий понеділок 10 червня Президент прийняв ту Комісію в повному її складі і виголосив до неї промову, в якій ще раз навів страхітливі цифри жертв індивідуального й збірного насильства, що кидає таку похмуру тінь на життя нації й країни. Зокрема, Президент пригадав, що вже у цьому сторіччі 750.000 американців згинули від стрільної зброї — „це багато більше, як ті, що померли з рук наших ворогів у всіх війнах, що їх вели ЗСА". І Президент знову зформулював ясно цілі тієї Комісії: „Якщо навіть найглибших причин людина не всилі збагнути ані їх контролювати, то ви можете все ж запропонувати дії, закони й установи, які поставили б межу нагодам для насильства збоку одиниць і збірноти...

Це дуже правильні слова, і напевно члени тієї 10-особової Комісії, люди мудрі, вчені, досвідчені, чесні й із широким світоглядом, — працюватимуть з найкращою волею і вірою. А проте, щойно майбутність виявить, чи дійсно та Комісія, висліди її студій і її рекомендації стануть зворотним пунктом в новітній історії американських відносин. Бож це не перша така Комісія. Пригадаймо, що після масових муринських заворушень минулого літа Президент покликав був до життя також Комісію із першорядних фахівців, представників від різних кол, верств і груп громадянства, під головуванням тодішнього губернатора стейту Іллиной Отта Кернера, людини особливо зорієнтованої в житті великих американських міст та в їхніх болячках. Та Комісія проголосила висліди своїх студій і свої рекомендації цілою книгою. Практичні наслідки були мінімальні, якщо взагалі були будь-які.

Акти поодинокого і збірного насильства в Америці, зокрема політичні атентати та заворушення на расовому тлі і масові студентські демонстрації не виникли протягом ночі і протягом ночі не можна їх причин усунути. Ті причини численні, надзвичайно складні й різнородні. Між ними і надмірний зріст добробуту, що зроджує культ матеріяльних вигод, і суспільно - політична течія надмірного лібералізму, і застарілий, неправильний підхід до проблем виховання та навчання, і недосконалість законів, і погоня за популярністю партійно - політичних діячів без уваги на добро справи, і багато інших проблем. Щоб 10 членів такої Комісії, як її призначив Президент, могли прийти до одностайних висновків і устійнити одностайно рекомендації в ділянці законодавства, виховання, громадянської й партійно - політичної моралі, — всі вони мусіли б, в першу чергу, бути однодумцями. Найправеднішим людям трудно зробити це, коли кожний мусить керуватися своїм світоглядом і своєю совістю — а є між членами Комісії люди різних світоглядів.

Ось чому й реакція деяких поважних пресових коментаторів дуже стримана в оцінці практичної вартости тієї нової президентської Комісії. Всі признають 100-відсоткову рацію висновкам Президента. Але не всі погоджуються навіть з його власними рекомендаціями. Бо ось, наприклад, він з обуренням запитував: „Чи може наше громадянство толерувати далі широко розповсюджене посідання смертоносної зброї приватними громадянами?" — а Сенат, уже після вбивства Роберта Кеннеді, відкинув 53 голосами проти 29 внесок про заборону продавати всі роди зброї на листовне замовлення.

Треба змінити атмосферу в країні. А щоб змінити атмосферу — треба довгих, послідовних і рішучих заходів, спертих на іншому, як дотепер, розумінні, що таке свобода і що таке зловживання нею.

Богдан Галайчук

ЖЕРТВА ЧУЖОГО РЕСЕНТИМЕНТУ

Буенос Айрес. — Уважаємо, що формувальна роля преси це щось більше, ніж банальний труїзм, що та роля таки справді поважна, зокрема, коли йдеться про вітку нації, яка живе в діяспорі, відірвана від рідного ґрунту; що преса має допомагати українцеві у зрозумінні сучасного світу — динамічного, складного, загадкового — такого, яким він справді є, а не яким виглядає крізь такі чи інші окуляри, ідеологічні, доктринальні чи інші.

Раз доля кинула нас у країну де сонце гріє — і то здорово гріє, зокрема на Різдво — не від півдня, а від півночі, то уважаємо нашим обов'язком н а к реслювати українському читачеві можливо вірну панораму світу з перспективи антиподів. Наше тверде прив'язання до демократії не дозволяє дивитися на той устрій крізь перестарілі джефферсонівські окуляри, не дозволяє, щоб, наприклад, на випадок зудару між ґенералами і президентами („Свобода" з 15 і 16 березня), ми наперед признавали рацію тим останнім. Наше громадянство повинно бути, вважаємо, імунізоване проти безкритичного „лайкування" їхніми країнами, але теж і проти гіперкритичного самобичування у відношенні до країни поселення. Зокрема, коли йдеться про країну, від якої залежить бути чи не бути Заходові.

Такі рефлексії насуває нам преса з першими реакціями на атентат проти Роберта Кеннеді. Паризький кореспондент щоденника „Ля Насіон" резюмує опінію французької преси під наголовком „Хворе суспільство?" Про яку хворобу йдеться? На це відповідає „Ню Йорк Таймс": „Америка переживає добу насильства". І президент Джансон добачає у тому атентаті „непошану до права, ненависть та інтриґу в лоні американської нації".

Після такого биття в груди годі дивуватися, що комуністи йдуть далі і ставлять крапку над „і". Генеральний секретар італійської компартії, Люїджі Льонґо, добачає в атентаті симптом „ростучого напруження та глибоку кризу американського суспільства", а на думку „Известий", „американська суспільність ступнево деґенерується на суспільство ґанґстерів".

З такими й подібними ствердженнями та висновками можна було б врешті-решт погодитися, наприклад, після вбивства Джана Кеннеді або Лютера Кінґа чи під час минулорічних муринських заворушень.. Але дивно, чому записувати на рахунок американського суспільства атентат, виконавцем якого є йорданський араб, що приїхав до Америки 1957 року і не мусів щойно там навчитися ненависництва.

Слід сподіватися, що експерти розшифрують записник Сірґана Вішари Сірґана і зреконструюють точну психологічну ґенезу атентату. Як виглядає з сьогоднішньої перспективи, мотивом убивства була заява Кеннеді через телевізію, 1 червня, що, мовляв, Америка повинна допомагати Ізраїлеві. Таке виходило б з коментаря генерального секретаря Комітету Акції для Американсько - Арабських Взаємин, Могаммеда Т'Меґді. „Подібне легковаження супроти арабів, — ствердив він, — веде до насильства... Поведінка Сірґана характеризує почування багатьох арабів у відношенні до деяких американських політиків, які продали палестинських арабів виборцям - сіоністам".

Два місяці тому для мене було б незрозуміло, як може дати привід до душогубства особиста опінія політика, який в даній хвилині не має влади у своїх руках і який тим самим не є відповідальний за те, що робить чи чого не робить американська суперпотуга. Але два останні місяці дали мені нагоду згрубша пізнати арабську ментальність, глибину арабських ресентиментів та причину їхнього протиамериканського наставлення.

Протягом трьох тижнів Тегеранської конференції Ізраїль стояв під барабанним вогнем арабських делеґатів, а комуністичні делеґації, в тому числі дві арабські — альжирська та сирійська, подбали про те, щоб, крім жидів, попали під обстріл також „імперіялісти".

Не важко було передбачити, що тузенові арабських делеґацій припаде значна роля на конференції, тому, щоб приготовитися до дії на „перському ярмарку", треба було сяк - так познайомитися з арабським світом, нав'язати з ним якісь контакти. З цих міркувань, їдучи до Тегерану, відвідав я в Каїро Ліґу Арабських Держав і в Бейруті дістав з християнських арабських кол критичне насвітлення того, що почув у Каїрі. Завдяки двом знайомим з Каїра, що репрезентували Арабську Ліґу на конференції, я поширив знайомства в арабських колах, а у поворотній дорозі провів тиждень у Марокко. До цього слід додати розмови в Тегерані з трьома членами ізраїльської делеґації та з одним південним в'єтнамцем, експертом від арабських справ, як також контакти з трьома мусульманськими, але не арабськими, народами: персами, турками і сенеґальцями.

Сильно зрізничкований і навіть розсварений арабський світ об'єднаний лише релігійною, культурною та мовною спільністю, а також — всенівелюючим юдофобством. Це цікава тема, до якої ще думаємо вернутися.

Коли йдеться про поставу до Америки, годі було б шукати якогось загального, синтетичного окреслення. Зайво було б характеризувати поставу альжирського й сирійського уряду: їхні представники на конференції говорили приблизно те саме, що кубинський делеґат, лише в куди більш хаотичній формі. На протилежному бігуні можна поставити, не враховуючи Ливану (країна не арабська, лише арабомовна, на думку партії Каміля Шамуна), арабські монархії, серед яких вибивається на перше місце Марокко.

Обмежуся опінією одного з марокканців, з якими мав нагоду поговорити. Він зветься Алляль Ель Фассі, є професором правничого факультету Університету Могаммеда V та факультету шаріяту, тобто мусульманського права, Кайруанського університету, що, після каїрського університету, є найбільшим осередком ісламської думки. І, що важливіше, він є засновником і головою партії Істікляль („Незалежність"), поміркованo - консервативної партії, що очолювала марокканську визвольну боротьбу і стояла при владі, поки теперішній султан не розв'язав парляменту і не створив кабінету з безпартійних техніків.

На думку професора Фассі, не араби прогнали жидів з Палестини, а римляни. Ця країна є арабська і мусить залишитися арабською. Куди ж тоді подіти півтретя мільйона жидів, що поселилися там у міжчасі? Нехай живуть собі далі у спільній арабсько - жидівській державі. Хіба ж така держава можлива? Цілком можлива: мусульмани можуть дружньо співжити з жидами, так, як співжизуть з християнами на Кипрі і в Ливані. Але, беручи до уваги арабсько-жидівський антагонізм, антагонізм, штучно витворений американцями, яким ідеться про те, щоб жиди шукали їхньої опіки, зокрема, щоб жиди купували зброю американської продукції... Без американських інтриґ, жиди вже давно погодилися б з арабами.

Таке сказав Алляль Ель Фассі, людина поза шістдесятку, визначний марокканський інтелектуаліст, лідер поміркованої прозахідньої партії. Чого ж тоді можна було сподіватися від 24-літнього йорданця Сірґана, якого рідне село окуповане Ізраїлем, який виїхав зі своєї батьківщини, що фактично 20 років живе на воєнній стопі з Ізраїлем?

Кілька років тому в роковини смерти Кемаля Паші Арґентина видала була пропам'ятну марку з портретом Ататюрка і викликала цим гострі протести місцевої вірменської колонії, численної та багатої. В той самий час розпалилась була на деяких телевізійних каналах гостра полеміка між жидами й арабами, що також мають тут численну й багату колонію. Арґентинська громадська думка не приховувала обурення, що левантинці переносять на арґентинський ґрунт свої старі порахунки, а уряд повідомив представника Ліґи Арабських Держав, що він — „персона нон ґрата". Була це реакція народу, який зберіг інстинкт самозбереження.

Тепер, коли слідкуєте — на основі арґентинських газет, радіо й телевізії — за першими реакціями американської преси на трагедію

(Закінчення на сто. 4-ій)

Проф. Гр. Гагарин

СЕЛЕКЦІЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ КУЛЬТУР В УКРАЇНІ

(1)

Селекція сільськогосподарських культур в Україні почалася пізніше, ніж у державах західнього світу. Але ще до організації державних селекційно - дослідних установ в Україні в кінці XIX ст., вже діяла там певна кількість приватних селекційних станцій. Лише в одній буряково - цукровій промисловості їх налічувалось понад тридцять, де, крім селекції цукрового буряка, займались і селекцією інших культур, головним чином зернових.

Піонерами пляново - державної селекції в Україні були Харківська, Одеська, Київська, Катеринославська та Іванівська селекційні станції що виникли в період 1908-1912 років. В той час в Україні ще не було селекційного практичного досвіду, бракувало також теоретичної літератури рідною мовою. Першим українським селекціонерам — В. Юр'єву, А. Сапєгіну, Б. Лебединському, В. Таланову, І. Єремеєву та іншим — довелось збирати та вивчати колекційний матеріял різних культур, розробляти методику та техніку селекції, самим конструювати й виробляти селекційні прилади та устаткування.

Серед тодішніх селекціонерів особливо виділяється — як основоположник української селекційної науки і практики — В. Юр'єв, який пізніше, вже за совєтської влади, став організатором і довголітнім директором Українського науково - дослідного інституту рослинознавства, селекції та ґенетики в Харкові.

До революції на селекційних станціях України виведено низку сортів різних культур. Проте, розмножити насіння цих сортів не встигли. У воєнних часах чимало станцій зруйновано, на багатьох станціях знищено цілком чи частково селекційно-насіннєвий матеріял та документацію. Деякі селекціонери поплатились своїм життям. Низка видатних селекціонерів виїхала за кордон. Організаційне поновлення та дальший розвиток селекційної роботи при совєтській владі почались з середини 1921 року.

З цього часу почали відбудовувати старі та організувати й будувати нові селекційні станції та науково-дослідні інститути. До середини 20-их років закінчено селекційний процес сортів, виведення яких почалося ще до революції і розмножено насіння всіх селекційних сортів. Деякі з них зайняли велику площу. Так, озима пшениця Українка 246, яку вивели на Миронівській станції В. Желткевич, Л. Ковалевський та І. Єремеєв, займала у 1935 році 6,5 мільйона гектарів — 50% площі під пшеницею в СССР.

Сітка науково - дослідних установ в Україні, що переводить селекційну роботу по колосових, зернобобових, круп'яних, олійних культурах, кукурудзі та цукровому буряку, нині складається з 7 інститутів, 120 обласних сільськогосподарських дослідних станцій, 9 селекційних станцій та низки звичайних дослідних станцій. В тій чи іншій мірі селекційну роботу переводять чимало дослідних полів, опорних пунктів та сортодільниць, а також катедри селекції та насінництва сільськогосподарських високих шкіл України у своїх навчально-дослідних господарствах.

На ці всі установи покладено завдання крім селекції — вирощувати елітне насіння районованих сортів та постачати його колгоспам і радгоспам. Головними центрами теоретичної та практичної селекційно - насіннєвої роботи в Україні є два найпотужніших — у науковому значенні — науково-дослідних інститути, а саме: 1. для районів Полісся та Лісостепу — Український н-д інститут рослинознавства селекції та ґенетики ім. В. Юр'єва у Харкові і II. для районів Степу — Всесоюзний н-д селекційно - ґенетичний інститут в Одесі. Ці екологічні території України в свою чергу розподіляються на зони. Зональними координуючими центрами є певні н-д інститути, що обслуговують у своїй зоні, як безпосередньо підлеглі їм селекційні та дослідні станції, так і самостійні обласні державні с-г дослідні станції, що переводять селекційну роботу.

На початку селекційних робіт в Україні застосовували методи масового та прямого індивідуального відбору з природних популяцій. З опануванням методики та техніки схрещування приступлено до гібридизаційної селекції. Нині основні методи селекції в Україні — це середвидова, міжвидова та часткова міжродова гібридизація. Особливо ефективні схрещування географічно та екологічно віддалених форм. Дійовим методом селекції є створення поліплоїдних та амфідиплоїдних сортів шляхом хемічного та фізичного мутагенезу, виведення гетерозисних гібридних сортів на основі цитоплязматичної чоловічої стерильности.

(Закінчення буде)

САМІ ПРО СЕБЕ

Київський с а т иричний журнал „Перець" обмежено лише до насмішок та викривань дрібних недоліків і критики „маленького начальства". Поважніших проблем порушувати йому не вільно. Вибираємо кілька характеристичних матеріялів з одного лише числа:

СЕКРЕТ СПОКОЮ. У деяких взуттєвих крамницях за традицією дають міряти покупцеві лише правий черевик. Щоб, бува, якийсь забудькуватий громадянин помилково не почимчикував у обнові додому, минувши касу. На нашій виставці, будь ласка, міряйте обидва! Бо в черевиках Сімферопольської взуттєвої фабрики, що експонуються на центральному стенді, далеко не забіжиш. Негайно розлазяться!

КОЖНОМУ СВОЄ.

— Яке у вас „гобі"?

— Уважно слідкую і записую, яке в кого „гобі".

ОРИГІНАЛЬНИЙ БУДИНОК. Семенівка Полтавської области. Недавно тут здано перший експериментальний 16-квартирний будинок. У кожній із квартир б'ють мініятюрні фонтанчики. В одній — із стелі, в іншій — з підлоги. З ванн пороблено маленькі басейни. На стінах, замість тиньку, рекомендується мешканцям вирощувати грибки. Комісія будинок прийняла, в будуправлінні всі задоволені. Навіть начальник управління. Тільки чомусь мешканці не задоволені.

ЛИСТ ІЗ С. ВОЛЯ (на Миколаївщині). — Як ти гадаєш, розклад руху автобуса може замінити самий автобус? Ні. А от Брижак — заступник начальника Миколаївського управління автомобільного транспорту, вважає, що може. Нещодавно він повідомив нас, що на літній період 1968 року автобус на лінії Новий Буг — Володимирівка ходитиме тричі на день. Як бачиш, „Перче", у нас уже все є: солідний папірець, сталий розклад, немає лише „дрібнички" — п'ятий рік нема автобуса.

Група колгоспників

Це не сатиричні вигадки: у цьому ж числі „Перця" є кілька повідомлень про зняття з праці й суди на основі дописів у журналі.

п.

Палатна Правнича Комісія відкинула проєкт Президента в справі контролі зброї

Вашинґтон. — Палатна Правнича Комісія 11-го червня не хотіла розглядати проєкт про контролю зброї, який 10-го червня прислав був президент Джансон. В цьому проєкті говориться про заборону продавати зброю на замовлення поштою та про обмежену продаж амуніції в міжстейтовому обсязі. Коли Президент довідався про відкинення проєкту, гостро виступив проти рішення Комісії та заявив, що він сподівається, що Палата таки схвалить його додатковий проєкт для безпеки кожного громадянина в цій країні. Президент заявив, що немає жадного оправдання на те, щоб не схвалити його проєктів про обмеження продажу зброї й амуніції. Президент підкреслював, що щороку продається в цій країні коло двох мільйонів пальної зброї. З цього один мільйон продається на поштові замовлення до інших стейтів. Сподіваються, що Палатна Правнича Комісія змінить своє рішення в цій справі. 20-го червня має бути нове голосування в цій справі. Головою цієї Комісії є конгресмен із Брукли́на Еменюел Селлер. Він передбачає, що Ко-

Михайло Данилюк

ВЕСНЯНІ ФРЕСКИ

(Репортаж)

(2)

І прийшла на думку далека мрія, що таку ж обсервацію та аналізу хотілося робити з дзвіниці Софійського Собору або Почаївської Лаври, з львівського замку або вежі князя Любарта, з будинку вигорілої бібліотеки Академії Наук у Києві або руїн зірваного собору Києво-Печерської Лаври. Думаєте — це ностальгія? Чи, може, це людське право і обов'язок? Пробували ви хоч здалека від тих об'єктів аналізувати глибше велич нашої культури і суть її ув'язнення? Напевно пробували, але цього ще мало, нею треба дихати, навіть на кожному ребрі заокеанської цивілізації.

***

Кажуть, що ніби лише на „дикому заході" віють бурі та дощить днями й ночами. Не вірте. Бо це в Ню Йорку, вломившись у саму середину весни, потягнув такий вітрюган, що до останньої кісточки прошив, а потім поросипуло таким дощем, що світу Божого не видно. У нас, на заході, подібно до України, хоч дощ дощем, а тут — це така водяна нісенітниця, що дихати нічим. Просто, як за пратця Ноя.

У Центральному парку співала весна. Вона знайшла собі тут пристановище, бо на великому просторі це чи не єдине місце серед бетону й заліза середмістя. Тут весна рання, вона давно пустила зелень, яка вже вспіла припасти міською пилюкою. Листя, що розвинулось раніше, почало вже набирати сіруватого кольору.

Взагалі Ню Йорк — місто контрастів. Це — зелень і бетон, хмародери і підвали, люди двадцятого століття і хлопці з неохайними бородами, що нагадують печерних мешканців; величезні крамниці з добірним товаром і маленькі крамнички з тендитою; величезні компанії, які зовсім не цікавляться вашою скромнею кишенею, і „сторн", в яких вициганять від вас останнього цента; запах бензини і парфумів; брукова макулятура в кіосках і книгарні на цілий бльок з найдобірнішою літературою; підземки, які не грішать чистотою, і блискучі осередки на взірець Рокефеллерового.

Один із наймодерніших контрастів — це задовге волосся і закороткі спідниці. Багато дівчат носять на голові такі шевелюри, що, видається, кілька місяців не бачили гребінця, а спідниці геть понад коліна, ніби вже тут краму не стало, щоб шити по-людськи. Худі дівчата виблискують с у ч куватими колінами, а ті, що мають зайві фунти — демонструють їх у не зовсім естетичний спосіб.

***

У місті контрастів відбуваються студентські демонстрації. Іноді доходить до гарячих перепалок між студентами та поліцією. Видно було кілька малих груп, що ходили з якимись транспарентами по вулицях, доказуючи „свою правду".

Благословенна Америко, країно контрастів і вільних шукань! Мене під ту пору не цікавило, чого шукають демонстрації студентів, мене цікавив самий факт таких демонстрацій.

Подібне наростає й по інших країнах світу, у молодечих колах наче назріває якийсь вольтаж, якийсь фермент невгамованих шукань. Він прикметний сучасній добі всюди. Нема сумніву, що й в Україні давно наростає подібне напруження серед молоді, його відчувається на тисячі миль, його наглядно видно з різних матеріялів, які продіравлюють залізну завісу. Знаємо, що й демонстрації студентів відбуваються по різних містах України, але розміру Колюмбії в Ню Йорку, Каліфорнії чи Парижу там не досягнули. Чому? Адже не тому, що українська молодь ставить менші вимоги, має меншу наснагу в своїх шуканнях, менше потреб. Навпаки, вона має їх далеко більше, але також має на своїй шиї когорти каґебістів, дивізії війська для „охорони внутрішнього порядку", хмари сексотів та мільйоновий апарат компартії...

Я дивився на американську молодь і думав про українську. Мене морозило на думку, що зробило б КҐБ з українською молоддю, якби вона відважилась на такого розміру демонстрації. Але я відчув серед вітру подих весни на здогад, що українська молодь могла б зробити, коли б їй дати хоч частинку свободи американського стилю? Колюмбія і Париж були б забавкою в порівнянні з тим, що зробили б нащадки козацького роду супроти режиму та накинутої системи.

Біда в тому, що знаємо це все не тільки ми, а знає про це передусім комуністична диктатура і цупко тримає вільну думку прикованою до ланцюга. Думаєте, — втримає? Історія всіх імперій та диктатур дає на це відповідь, дасть вона і цим разом.

***

Український Ню Йорк — це величенька громада і географічним розположенням і діяпазоном праці. Відвідати все — неможливо. Тут навіть ті, що живуть десятками років, усього не знають і не відвідують, хоч для цього існують і інші причини, як географія...

Коли під кінець тижня розгоряється в Ню Йорку громадське життя, тоді важко довідатись про події, і навіть телефон Централі УККА вперто мовчить. Задля жарту я подзвонив до жидівського комітету ,сказавши, що я з провінції і цікавлюсь імпрезами. Мені зразу подали довгий ряд адрес і телефонів, хоч це й була субота. Не скористав я з тих інформацій, але подумав, що ідея створення українського інформаційного осередку непогана.

На святочній вечері в залі церкви св. Володимира, куди я попав випадково, шукаючи знайомих, мені довелося зустріти кількох визначних людей. Це — кол. військовики армії УНР, що в одній із політичних груп відбували свої наради. Ці військовики — я не кажу про ранґи, бо вони у нас надто часто й непотрібно міняються, вийшли з дому майже юнаками, винесли на своїх плечах міт нашої народоправної держави, розпорошились по світі і в найскрутніших обставинах не зреклися своєї ідеї. Вони обросли роками, посивіли, їм дошкуляють біль за втраченим і туга за розбитими мріями, але не обросли вони одним — боргом до своєї нації. Це частина тієї нашої інтеліґенції, старшинства, людей різних професій, які в мозолях та поті пробивались крізь життя по різних країнах „штатенльосами", винесли і зберегли ідею УНРеспубліки, навіть традицію уряду.

Я дивився на цих людей і думав про історію. Частина їх сиділа на залі без військових уніформ, з борознами на чолі і мозолями на руках. Сиділа і, світячи ще юнацькими вогниками в очах, наче дивувались: а де ж поділись п'ятдесят років? Адже вони ще мають так багато зробити! Мені хотілося б колись багато більше сказати про цю цінну ланку нашої історії, тепер пригадались лише слова американського генерала МекАртура, які він сказав у виступі перед Конґресом ЗСА: „Старий вояк не вмирає, він лише поступово відходить"... А все ж боляче.

(Далі буде).

ГЕТЬМАНСЬКИЙ ДАР НА ФКУ

(Закінчення зі стор. 1-ої)

Звертаємо ліворуч з головного шляху і перед нами відкривається щось неочікуване у відносно невеликому місті: велетенські бльоки семиповерхових житлових будинків затишного світлого кольору, з широкими під'їздами, квітами, кущами, клюмбами, двома великими водограями у формі скель... Біля тих двох великих бльоків — широкі басейни з блакитною водою, для дорослих і окремо для дітей. А трохи далі — підіймаються в небо крицеві балки: там виростає третій бльок-гігант, третій красень. Це те, що в Америці звуть люксусовими апартментами. Їх 367, таких апартаментів ,у тому чимало наперед умебльованих, іншими словами — тут 1 528 кімнат! Щоб дати уяву про цей житловий комплекс, зазначу те, про що довідавсь у розмові з господарем Олексієм Григоровичем Воскобійником: видатки на один такий будинок становлять річно 180-000 дол., на всі три будинки — 540 000 дол., лише електрика на 3 будинки коштує 25 000 дол. на рік. Але ці люксусові апартаменти, для самотніх і для великих родин, коштують від 150 дол. до 250 дол. місячно: тому тут важко знайти помешкання, завжди є бажаючі поселитись у „Парквей Пляза". „Парквей Пляза".

Пані Галя Воскобійник родом з Дніпропетровщини, її муж — із Полтавщини. Вони удвох провадять цей велетенський житловий корабель, маючи допомоги 8 осіб персоналу. Оглядаючи кілька помешкань, висловлюємо справжнє задоволення з їх розумного плянування та прегарного обладнання. На запит, хто плянував — господарі признаються: загальне плянування всіх будинків-велетнів, як і окремих кімнат зробив Олексій Воскобійник, беручи на допомогу інженерів для остаточних обчислень, а про естетичне оформлення житлового комплексу, під'їздів, водограїв, квітників подбала і дбає його дружина. До речі, травники навколо такі, що юнак, який стинає „моторовою косою" траву, не встигає: доки зітне в одному кінці — з другого боку трава вже так підросте, що треба косити. Наводжу цей приклад, щоб дати уяву про розміри площі.

„Це країна дійсно необмежених можливостей, — говорить Олексій Воскобійник. Тут не можливості втікають від людей, а люди, особливо ж наші, втікають від можливостей".

Господар охоче розповідає про місто, про місцевий університет, його професуру... але не про себе. Та за два дні перебування, не був би тут кореспондент, щоб не довідатись, що Олексій Григорович прибув з табору в Західній Німеччині в Канаду, в 1949 р. Прибув, як більшість із нас, з кількома німецькими марками в кишені.Він пройшов не абиякий шлях: здається, не було фаху, пов'язаного з будівництвом, щоб сам його не опанував і в ньому не працював: опалювальна система, кладка стін, водопровід, зварювання рур... — все опанували руки цієї середнього віку людини. Там, у Канаді, він розпочав свої перші будови, хоча спочатку не мав грошей навіть на інструменти. Потім родина Воскобійників переїхала до Америки, де були і є не менші будівельні можливості, ніж у Торонті. Спочатку були у Філядельфії. Були, означає — працювали. „Я і тепер працюю здебільшого по 12-15 годин на добу", стверджує Олексій Григорович. Три роки тому переселились до цього міста в горах. Не переїхали раптово. Все було обдумане і продумане до найменших деталів. Приїхали — і змінили обличчя міста. „На будови цих домів ми брали не тільки місцевих фахівців, хоча вони дешевші. Ми не раз привозили першоклясних робітників із Філядельфії. Ми платили їм по 10 дол. за годину, але в цьому - одна з таємниць успіху". Господар не пояснює, та ми бачимо наслідки його ініціятиви, розмаху, любови до обраної праці і незвичайної, сказати б, обдарованости.

Сидимо в одному з бюр п-ва Воскобійників. На етажерках українські й англійські книги. На вищій полиці — біля десяти таких реалістично-вимовних скульптур відомого скульптура Петра Капшученка. В помешканні господарів бачили велику працю того скульптора „Не страшна мені смерть": козак-запорожець розірвав на грудях сорочку, готовий умерти, але не скоритись.

Перемогти за всяку ціну, навіть ціною найбільш напруженої праці, недоспаних ночей, складних обчислень! — чи це не девіз Олексія Воскобійника, якому доля послала таку енергійну й обдаровану дружину, а Бог послав чотирьох дітей: 17-річна Ляриса саме градуювала і студіюватиме в місцевому університеті, Шурик і Юрко — обоє вчаться у військових академіях, у „Ферк Юніон" і у „Вали Фордж мілітари Академі" (хоча й не думають робити військової кар'єри: там дають і освіту, і життьову заправу). Найменший 7-річний Віктор бавиться біля нас, а двоє середущих — працюють біля квітника. Так, так, працюють, бо це, каже господар, необхідна школа для кожньої справжньої людини: праця виробляє вдачу, характер, витривалість. Самозрозуміло, хлопці не тільки працюють, вони мають багато розваг, мандрівок, поїздок...

Під час розмови було багато телефонічних дзвінків. Один і них — щось там сталось із елевейтором. „Ось вам приклад, — сказав господар. — Коли б я нині покликав фахівця для ремонту, це коштувало б яких 200 дол." Але не даремно він пройшов велику практичну школу: за 5 хвилин все було налагоджене руками людини, яка зводить чудові будинки. Щороку п-во Воскобійники ставлять будинків на понад 2 млн. дол. вартости.

По обіді під час проходу п. Воскобійник показує нам на іншу гору, з поетичною назвою „Семигір'я": там постане ретрансляційна телевізійна вежа. Влижче буде здвигнено ще один великий житловий комплекс. Крім цього, п-во Воскобійники будують нині „Клюб здоров'я", з турецькою лазнею, обладнанням для фізичних вправ тощо. Справжня знахідка, оця ініціятивна творча родина для міста! І не диво, що голова міської управи, видатні громадяни, професура з університету — це не тільки знайомі, це й друзі родини Воскобійників, а багато з-поміж них — це й мешканці першоклясних апартаментів з великими балконами, з яких бачимо могутні зелені гори...

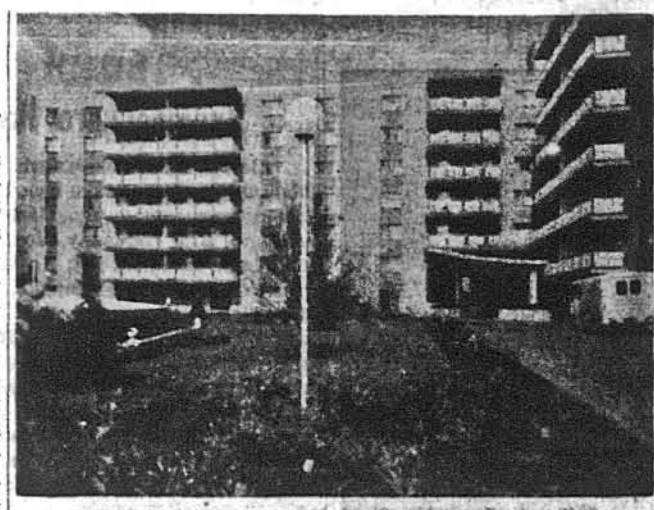
Олексій Григорович Воскобійник — син репресованого совєтами батька, який ніколи не повернувся з засилання. Про життя тієї родини можна писати книжку. Але й про успіхи цієї цілеспрямованої людини, повної творчих плянів, невичерпної енергії та обчисленого розмаху — також можна писати твір. „Так, українці в Америці повинні йти у великий бизнес", — знову повторює господар. В цей час до бюра входять діти: треба було чути, якою гарною українською мовою вони розмовляли з батьками і з нами.

Олексій Григорович знає про головніші події в українському житті: на робочому столі американська і українська преса, в тому й „Свобода". Голові Фонду Катедри Українознавства мґр. С. Хемичеві не довелося ні розповідати багато ,ані переконувати: господар витяг чекову книжку, підписав чек на 5.000 дол. „Це найбільша особиста пожертва на ФКУ за понад 10 років!" — схвильовано сказав вдячний голова ФКУ.

Ми звикли говорити про більший подарунок, як про королівський чи княжий дар. Панство Воскобійники — походять із Наддніпрянщини і я дозволю собі назвати їхній великий дар — гетьманським даром для спільної української справи.

Але господар не хотів говорити про подарунок. Він ще раз, на прощання, немов нагадучи, сказав: „Америка — країна невичерпних можливостей, і це стосується нас усіх".

Леонід Полтава

Стейт Коледж, Па. Під'їзд до житлових бльоків „Парквей Пляза"

Олексій Г. Воскобійник і мґр Степан Хемич біля водограю

Степан Куропась

80-ЛІТТЯ ПОЛК. ОЛЕКСАНДРА ШАПОВАЛА

Одним із найвидатніших давніх членів української громади в Америці є Олександер Шаповал, колишній полковник Армії УНР, за Директорії, в місяцях лютому - березні 1919 р., військовий міністер, а вже від 1930 року в З'єднаних Стейтах Америки. Йому сповнилось саме в цьому році 80 років і Ювілятові личить присвятити бодай оцей мій спомин - нарис.

Полковник Олександер Шаповал, який мав за собою не тільки стаж військовика, але й громадського діяча, бо у Празі працював в Українському Громадському Комітеті і в Бібліотеці Українського Вільного Університету, став редактором газети „Січ" у Шикаґо. Американські „Січі" були тоді вже гетьманською організацією. „Січ" редаґував був спершу д-р Бодруґ, кол. суддя з Дрогобича, який переїхав до Дітройту, де влаштував його на працю в шпиталі повіту Вейн покійний д-р Кібзей. Олександер Шаповал приїхав до Америки рік пізніше за мене. „Січ" змінила тоді назву на „Наш Стяг".

З Европи в той самий час приїхав теж інж. Рибак, якого звербував Микита Шаповал, як учителя українознавства для дітей, членів організації „Оборона України". Приїхав теж в той час інж. П. Запорожець на поміч гетьманцям.

І так в Шикаґо стрінулася „чвірка" з Праги, з якої кожний мав інші цілі і завдання. Полк. Шаповал і інж. Запорожець мали розбудовувати гетьманський рух, вони мали за собою церковні власті. Інж. Рибак мав вчити і розбудовувати радикалів, а я мав мандат творити запілля Організації Українських Націоналістів — з нічого.

Та не про нашу працю хочу писати, бо це довга історія. Можу лише сказати, що в нашій праці між нами йшла завзята полеміка в пресі і на вічах. Була це боротьба вогнем і мечем, але гаряча дискусія нераз дуже непербірлива. Полковник Шаповал мав свою газету і брав верх у тій дискусії, а я користався сторінками „Свободи" і якийсь час газети „Україна", якої я був редактором без платні.

Проте ми всі були приятелями і забували за образу. Нераз дивувалися люди, як це можливе? Воюють, а разом йдуть на каву чи на чарку. За марні гроші редактора — полк. Шаповал жив дуже скромно. З вибухом війни і по розв'язанню гетьманської організації перестав виходити і „Наш Стяг".

Полк. Шаповал провадив фармерське господарство з Трі Ріверс, Миш. і ми були знову сусідами, бо і я набув там фарму за 2 милі від нього. Годував він кури, худобу, рубав дубовий ліс і різав дошки, з яких будував комори і стайні. Працював тяжко. Був нераз через снігові відрізаний від цивілізації, як він це називав. Без води для худоби, авта, мусів йти пішки до міста за хлібом чи розморожувати воду для худоби. Нераз і я в дорозі на фарму збивався зі шляху і попадав в гості до полковника.

Його доля поліпшилася, коли власники продали фарму і купили іншу в Лейк Женева, Виск. Разом з псом „Оката" перейшов на родючу землю, де кукурудза, буряки, кавуни росли як гриби по дощі. Я його часто відвідував, раз навіть з ред. „Свободи" д-ром Мишугою. Гостював нас полтавським борщем з квашеними кавунами. Власники продали фарму і полк. Шаповал виїхав до Дітройту, де працював в огородника і тішився, що став самостійним. Заробив трохи грошей, дістав соціяльне обезпечення і вже маючи 66 літ виїхав до стейту Мейн, куди прямували теж кубанські козаки. Там має хату, 40 акрів землі і ліса, багато ягід, все те купив за 600 дол. Живе там і пише спомини та держить зв'язок зі мною. Писав мені раз, що якби коли помер, то не буде кому навіть крикнути „люде добрі — Шаповал помер". Його листи все веселі. Все запрошує всіх і вся відвідати його хутір. Як купив його, писав мені, що це хутір серед степу, в якому може заночувати кожний український подорожний без афідавіту і відійти ситим та відпочитим. Колишній командир північно-західнього фронту України і колишній військовий міністер Української Народної Республіки Олександер Шаповал є при доброму здоров'ю і гуморі. Ще від часу, як мав фарму в Трі-Ріверс, назвав себе „Запорожцем за трьома ріками" і так полюбив ту назву, що до нині її вживає.

З нагоди 80-тки бажаємо Запорожцеві в стейті Мейн здоров'я і ще дальших многих літ!

Полк. Ол. Шаповал

Москва офіційно протестує проти свободи чеської преси

Москва. — Совєтський уряд зголосив офіційний протест до чесько-словацького уряду проти передрукавання в газеті „Лідова Демокраціє" вістки з „Ню Йорк Таймсу" про те, що совєтський генерал Алексєй Жадов, заступник совєтського представника Варшавського пакту у Празі, дав свою згоду на видачу чеському генералові Янові Сейні візи до всіх сателітних країн в Европі. Ці візи видано генералові Сейні ще в жовтні минулого року, а в лютому цього року Сейна, покористувавшись вільним доступом до Мадярщини й від неї до Югославії — втік до З'єднаних Стейтів. Безпосередньою причиною втечі генерала Яна Сейни була невдача перевести військовий переворот у ЧСР в користь сталініста Антоніна Новотного, колишнього генерального секретаря та президента ЧСР, що його відсунули від влади і впливів, коли в компартії ЧСР більшість здобула група, прихильна демократизації режиму. Совєти, очевидно, підтримували Новотного й генерала Сейну, як тодішнього прихильника сталінського курсу в ЧСР і приятеля Новотного. В офіційному совєтському протесті називається вістку „Ню Йорк Таймсу" „злобною фабрикацією", а названому вгорі чеському часописові, що ту вістку передрукував, — бажання пошкодити совєтсько-чеським відносинам. Це перший офіційний і публічний виступ СССР проти ЧСР від часу зміни курсу внутрішньої політики в ЧСР. „Лідова Демокраціє" заявила, що вона не мала ніякої тенденції погіршувати чесько-совєтські взаємини. Тому, що в ЧСР преса звільнена від цензури, то Совєти насправді вимагають від чеського уряду привернути ту цензуру і вести її за совєтськими взорами — звузити ролю преси до комуністичної пропаґанди.

УКРАЇНКА НАГОРОДЖЕНА НА КОНКУРСІ ПІЯНІСТІВ

У Міжнародному Бахівському фестивалі-конкурсі у Вашинґтоні другу нагороду в висоті 500 дол. виграла молода українська піяністка Клавдія Гоца, батьки якої живуть у Кенмор, Н.Й. До речі, першим переможцем цього конкурсу був у 1960-му році Роман Рудницький.

Йосиф Бригідир

(Посмертна згадка)

Далеко від рідної України, далеко від усього того, до чого рвалось його зболіле серце, відійшов Йосиф Бригідир від нас у вічність. 22 квітня 1968 року у Феніксі, Арізона, помер Йосиф Бригідир. Народився він в Західній Україні 27 листопада 1904 року. Він був одним із найбільш активних і жертвенних українців у Феніксі. Довголітній Член Управи бувшого Товариства „Український Народний Дім", почесний член - основоположник дому Осередку СУМА ім. Т. Шевченка, та постійний член Управи цієї організації, член Управи 45 Відділу ООЧСУ, член місцевого Відділу Українського Народного Союзу та член новозаснованого Відділу Української Народної Помочі.

Слабий та довгі роки уломний тілом (артретизм), покійний був сильний духом, духом українського патріота не на словах, а на ділі. Скромний та незамітний, але він завжди був перший там, де треба було пожертвою піддержати місцеві організації, або піддержати українські загально - національні справи.

Великий приятель української молоді, він віддавав всю свою увагу і всім, чим міг піддержував новостворену організацію СУМА та її діяльність на терені Феніксу. Через пожертву 270 дол. на купно дому Осередку СУМА, він став його почесним членом - основоположником, а в розмовах з головою СУМА не раз заявляв, що бажає пожертвувати більшу суму грошей на сплату довгу за дім СУМА.

С. п. Йосиф Бригідир ніколи не зневірювався, але завжди піддержував настрій в інших та не дозволяв попадати у зневіру аж до останньої хвилини свого многострадального життя.

Не маючи рідні біля себе, він всеціло віддав себе українським громадським справам. Ці громадські справи полонили всю його увагу вони були його життям. Українська громада у Феніксі була для нього всім. Це була частина тієї незабутньої України, яку покійний любив щирим серцем.

Похоронні відправи та співану Службу Божу відслужив о. Михайло Горошко, парох української католицької Церкви.

Відхід у вічність с. п. Йосифа Бригідира залишив глибокий смуток у всіх тих, що його знали, а передусім тих, що з ним співпрацювали.

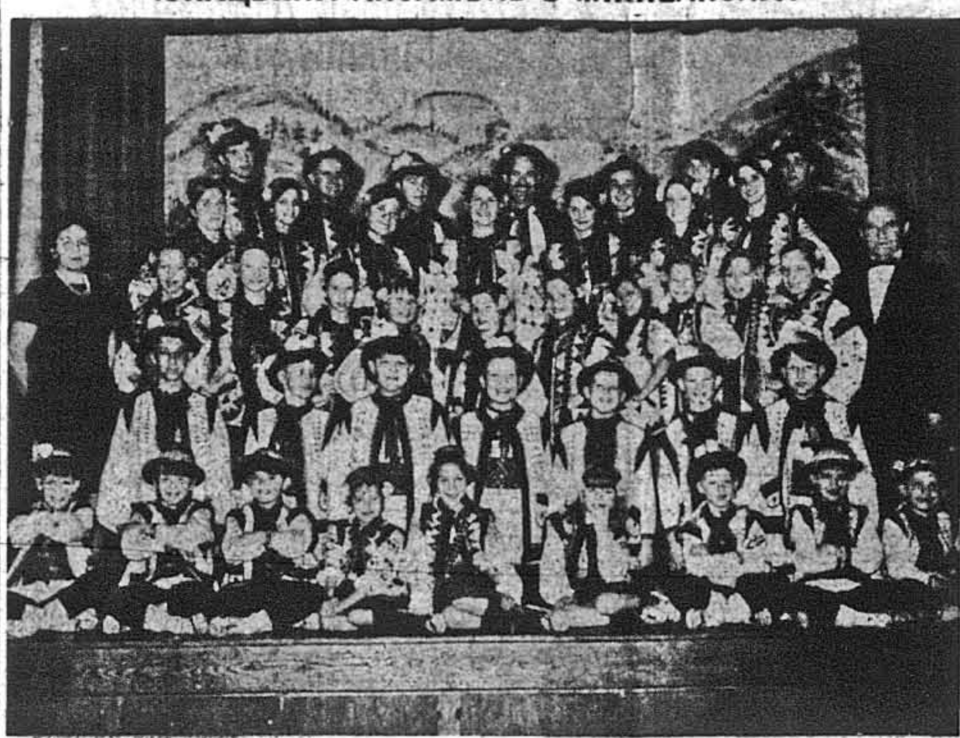
Друже Бригідир! Хоч Тебе нема більше між живими, та добра пам'ять про Тебе буде завжди жити між нами!

Хай вільна Земля Вашингтона буде Тобі легкою!

Вічна Тобі Пам'ять!

С. Т.
Пресовий реф. О. СУМА

ЮНАЦЬКИЙ АНСАМБЛЬ В МІННЕАПОЛІСІ

Танцювальний Ансамбль в Міннесоті

Невтомна праця хореографа Петра Королевица в Міннеаполісі знову видала успіхи у вихованні нашої молоді в цьому закутку українського поселення. Тим разом — це два концерти, які молодечий ансамбль народного танку і пісні дав на протязі одного тижня в Міннеаполісі, демонструючи знову ентузіязм наших дітей до своєї культури та високий хист П. Королевича, як керівника і вчителя танку.

Перший концерт відбувся 10 травня для молоді „Нортроп Коледжіят" школи, яка є одною з кількох найкращих приватних шкіл для дівчат в ЗСА, і в якій наша громада вже двох — Дарію Стець в десятій і Роксану Данилюк в першій клясі. Концерт відбувся в рямках студій народних культур, і в програмі учениця Д. Стець давала влучні пояснення до змісту українських танців, вияснюючи деякі історичні та етнографічні прикмети українського народу.

Другий концерт ансамбль дав для української громади 18 травня в залі церкви св. Константина з широкою програмою. Безперечно і цей концерт був надзвичайно успішним, викликаючи захоплення старших і молодих глядачів. Показуючи на сцені 17 окремих точок програми, керівник Петро Королевич довів черговий раз, що наша молодь — це чудовий матеріял для збереження культури батьків.

Уже до двадцяти років процює Королевич з українською молоддю, з-під його рук вийшли вже десятки юнаків та юначок з міцним посмаком краси нашої народної культури. Він керував довгими роками різними танцювальними групами, організував свого часу групу „Черемош", допомагав при школах, тощо. Останнім роком, щоб захопити ще більші ряди нашої молоді, він організував більший ансамбль,який охопив до 60 дітей та юнаів. Група охопила молодь з усіх існуючих тут церковних громад дітей родичів різного походження, і тим стала справді не тільки великою, але й соборною групою української молоді. Не диво, що музичний супровід згодилася дати п. Кіра Цареградська, відома тут піяністка, племінниця композетора Стеценка, яка не з меншою любов'ю та посвятою для молоді віддає свій час та енергію.

Ансамбль має вже 45 виконавців програми, чимало нових дітей ще вишколюється. У групі беруть участь діти від п'ятого року життя, а шести- та семирічні виконують сольозі точки. Чудові одяги, зроблені зі смаком та стилем, придніпрянського та гуцульського стилів, роблять групу кольоритною та естетично вдалою.

Важко сказати, хто в цій чудовій праці найбільше заслужився — хореограф, музичний провід чи сама молодь, що з таким ентузіязмом береться до вивчення рідної культури. Але дивлячись на ці два останні концерти, не важко було замітити відданість і любов до молоді керівників групи, а з другої сторони — пошану дітей до своїх учителів. Все це разом творить прекрасну групу плекання українського народного мистецтва, що й видно на фотознімці ансамблю.

М. Д.

Перед Другою Виставкою молодих талантів в Ню Йорку

Минулого року з великим успіхом відбулась у Ню Йорку Перша Виставка творчости дітей і молоді, на якій було показано 200 експонатів: малюнків, скульптур, вишивок різьби, мистецьких виробів з паперу та ін. матеріялу і т. д. Ініціятор і організатор тієї виставки, 64-ий Відділ СУА в Ню Йорку, плянує влаштувати від 29 вересня до 13 жовтня ц. р. у власній залі ч. 31 в УНДомі на 2-ій евеню, Другу виставку молодої творчости. Значення таких виставок дуже велике: вони заохочують дітей до творчої праці, розвивають молоді таланти, викликають у дітей - відвідувачів виставок, бажання й собі взяти активну участь у наступній. Кожна дитина має нахил до якогось виду мистецтва, до творчости, але ці потенціяльні таланти треба розвивати з наймолодших років.

Надіємось, що батьки широко відгукнуться на цінну ініціятиву 64-го Відділу СУА, заохочуючи своїх дітей брати участь у такій Виставці, а потім, надсилаючи в середині місяця вересня дитячі експонати, або передаючи їх через союзянок. При кожному дитячому творі треба подати ім'я, прізвище, адресу, вік дитини та вказати, чи дитина цілковито сама виконала свою працю, чи з допомогою старших. У Виставці можуть брати участь діти з народних і середніх шкіл („гайскул").

Саме вийшов у Торонті перший великий збірник праць членів ОПДЛ „Ми і наші діти". Там, між іншими статтями, опубліковано переклад статті відомого французького письменника, академіка Андре Моруа про дітей, під назвою „Золотий вік". Варто вдуматись у ці його слова: „Якщо в початках існування і життя дитини батьки зуміють дати їй враження, що світ не є аж такий поганий, що люди заслуговують на довір'я, що обіцянки виконуються і що кари й нагороди розділяються справедливо, — то вони таким чином створять людську одиницю, здібну відчувати щастя".

Участь здібних дітей і молоді у великій прилюдній виставці — є один із таких практичних заходів у справі доброго виховання і розвитку дитини. Тому — не пропустімо важливої нагоди!

Вакації дадуть змогу докінчити, поправити і приготувати експонати для виставки і ми певні, що цього року ще більше число нашої здібної молоді візьме в ній участь.

Євгенія Єисен
прес. реф.

Українці в Югославії відчувають нестачу своїх культурних діячів

Бачка. — Український письменник у Югославії Іван Терлюк, який перейшов з русинського діялекту-язичія на літературну українську мову, вивчивши твори Тараса Шевченка, надрукував у журналі „Україна" з квітня 1968 р. статтю „Пісні батьків". Він розповідає про українці-русинів у Югославії, які переселилися туди із Львівщини й Тернопільщини в кінці минулого й на початку теперішнього століття, вперше там розорали й засіяли гірську горбовинну землю в районі Бачки, Руського Керестуру і Нового Саду. Тепер в Югославії живе „близько 40 000 українців. З початком нового навчального року запроваджено викладання української мови в школах тих місцевостей, де це можливо здійснити". І. Терлюк інформує, що „відчувається велика нестача не тільки вчителів, але й інших фахівців, які змогли б повести щиру розмову про Україну, про її пісні, танці, про її багату культуру".

ДОПОВІДЬ МГРА А. ФЕСЕНКА В НТШ

Ню Йорк. — Мовознавча та Бібліографічна Комісії НТШ влаштували 1 червня в залі НТШ чергову Наукову Конференцію, яку відкрив проф. д-р П. Ковалів. Мгр Андрій Фесенко з Конгресової Бібліотеки у Вашингтоні виголсив доповідь „До питання української бібліографії закордоном", спиняючись на працях Бопляна, Івана (Ємеліяновича) Левицького, Кайндля й інш. Переходячи до найновіших праць наших бібліографів, подав вичерпний образ праць з цієї ділянки, українською та іншими мовами (англійською, еспанською). З черги прелеґент заторкнув стан бібліорафії у періодиках та серійних виданнях НТШ, УВАН й ін.

ЖЕРТВА ЧУЖОГО РЕСЕНТИМЕНТУ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

в Лос Анджелесі, стверджуєте з прикрим здивуванням, що вона йде на рахунок внутрішньо - американської атмосфери безправ'я й насильства. З коментарів американських „голубів" виходить, що та атмосфера це — неминучий наслідок затяжної в'єтнамської війни, проти якої змагався Роберт Кеннеді, аж доки сам не впав як жертва безправ'я і насильства.

Слухаєте ті коментарі і забуваєте „гу іс гу ін Юнайтед Стейтс": забуваєте, що Сіграм — це араб, не „яструб", не акціонер якоїсь американської фабрики зброї...

Після атентату Ніксон перервав передвиборчу кампанію, вшановуючи пам'ять політичного противника. Прикро, що на подібний такт не можуть спромогтися деякі Робертові однодумці. Принаймні тепер, коли врешті почалися переговори в справі закінчення в'єтнамської війни.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ Українського Народного Союзу

Заклакаємо всіх членів брати участь у зборах своїх відділів та вплачувати своєчасно членські вкладки. При цьому пригадуємо, що: Члени повинні вплачувати свої вкладки вже спочатку місяця, як у випадку платности місячних вкладок, так і при вплатах квартальних, піврічних і річних. Ці вкладки, висота яких апробована забезпеченевими властями, є платні в дійсності вже першого дня даного місяця. Що більше, управленими до знижкових вкладок квартальних, піврічних і річних є тільки ті члени, які вплачують ці вкладки на час тобто наперед за три, шість чи дванадцять місяців. Коли ж вони спізнюються з вплатами вкладок, тоді ці члени не можуть користати із знижки і можуть спізнені вкладки вплачувати тільки на місячних ставках.

П'ЯТНИЦЯ, 14-го ЧЕРВНЯ 1968 р.

НЮАРК, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Запор. Січ — 371 Відд. о год. 7:30 веч. в залі УНДому при 140 Prospect Ave., Irvington, N.J. Проситься чл. платити вкладки на зборах Відд. — Мгр. І. Оверко, С. Стеців, М. Герус, Ю. Баранюк.

СУБОТА, 15-го ЧЕРВНЯ 1968 р.

ДІТРОЙТ, Міш. Місячні збори Б-ва св. о. Миколая — 175 Відд. о год. 7-ій веч. в УНДомі при вул. Мартин. Проситься прибути на збори і вирівняти чл. вкладки. — Управа.

ПЛАЙНФІЛД, Н. Дж. Місячні збори Т-ва І. Франка — 372 Відд. о год. 8 веч., 210 Чорч Стр. в Іґол Гол. Є важні вправи до полагодження. — Управа.

ЧЕСТЕР, Па. Місячні збори Т-ва Т. Шевченка — 156-ий Відд. о год. 7:30 веч. Проситься чл. прибути на збори. — В. Новак, секр.

КЛІФТОН, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Українська Січ — 182 Відд. о год. 6-ій веч. в залі Укр. Правосл. Церкви при 47 Hope Ave, Passaic, N. J. — Управа.

ДІТРОЙТ, Міш. Місячні збори Т-ва І. Мазепи — 183 Відд. о год. 7:00 веч. в УНДомі, при вул. Мартин. Просимо членів взяти участь в цих зборах, а усі члени Управи та Контр. Комісії візьмуть обов'язкову участь з уваги на важливу союзову справу. — Управа.

НЕДІЛЯ, 16-го ЧЕРВНЯ 1968 р.

ПАССЕЙК, Н. Дж. Місячні збори 42-го Відд. ім. Т. Шевченка о год. 2-ій по пол. в УНДомі, 237 Hope Ave. Проситься вплачувати вкладки на зборах. — В. Марущак, рек. секр.

ПАТЕРСОН, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Т. Шевченка — 64 Відд. о год. 2:30 по пол. у Вінярського на 482 Мейн Стр. Проситься чл. прибути і забрати чеки-дивіденди. — І. Бурний, секр.

БРИДЖПОРТ, Конн. Збори Т-ва Українська Січ — 59 Відд. о год. 2-ій по пол. в УНДомі, 500 Галлет вулиця. Проситься чл. вирівняти залеглі вкладки. — Управа.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Збори Б-ва св. Йосафата — 217 Відд. о год. 1:30 по пол. в Укр. Америк. Клюбі, 292 Гудсон Еве. Проситься чл. прибути і вирівняти чл. вкладки. — К. Шевчук, предс., Т. Кубарич, фін. секр., С. Мартинюк, касир, В. Колданський рек. секретар.

ЙОНКЕРС, Н. Й. Місячні збори Т-ва Подільська Січ — 8 Відд. о год. 7-ій веч. в залі СУМА при 477 Nepperhan Ave. — Управа.

НЮАРК, Н. Дж. Місячні збори і побір чл. вкладок Б-ва св. І. Хрестителя — 76-ий Відд. о год. 1-ій по пол. в Укр. Кат. Школі при Сенфорд Авеню і Айві вулиці. Проситься чл. вирівняти залеглі вкладки. — Т. Демитчук, предс., В. Салабун, секретар.

ПАССЕЙК, Н. Дж. Місячні збори Т-ва І. Франка — 97 Відд. о год. 2-ій по пол. в церковній залі, 47 Говп Аве. Проситься чл. на зборах вирівняти свої залеглості. — Управа.

ЕЛІЗАБЕТ, Н. Дж. Піврічні збори С-ва Любов — 37-ий Відд. о год. 3-ій по пол. в УНДомі, 214 Fulton St. Проситься прибути на ці збори. На порядку: Звіти Управи і Контр. Комісії і інші важні справи. — Анна Гнатюк, секретар.

БЕТЛЕГЕМ, Па. Місячні збори В-ва св. Димитрія — 288 Відд. о год. 3:30 по пол. в Укр. Амер. Клюбі, 817 Линн Аве. Проситься членів вирівняти вкладки. — Д. Мушастий, секр.

БОФАЛО, Н. Й. Місячні збори Б-ва св. о. Миколая — 128 Відд. о год. 11:30 ранку в церковній залі при Філморе і Онейда вул. Вкладки можна вплачувати кожної неділі у вище згаданому часі і місці. Проситься чл. вирівняти свої довги. — І. Вула, гол., п-ні М. Гаравус, фін. секр., П. Гаравус, касир.

ТАРЗАН, Ч. 6013. Як зберегти собак?

Коли сутінь почала вкривати табір, Тарзан промовив. — Ми не сміємо втрачати більше часу... Незабаром буде темно, і собаки будуть знов у небезпеці!

— Але ж немає місця, де можна б їх сховати перед леопардом — перервав Пейс.

Мавполюд засміявся задумливо, — Я маю думку, де ми сховаємо собак і одночасно здобудемо вашу нагороду!